

Wees niet bang voor de Winst

Bibi Dumon Tak

'Het ontbreekt ons aan een goed verhaal', vertelde George Montbiot, een Britse zoöloog en schrijver, ons tijdens een uitzending van *Wintergasten* op de televisie. Hij was daar in gesprek met Janine Abbring en zei dat de populistische overal aan de macht kwamen omdat ze een goed verhaal hadden. Een verhaal dat veel mensen graag hoorden. Het zijn verhalen vol beloften en roze horizons. Verhalen over volle portemonnees, volle buiken en lege asielzoekerscentra. Verhalen waarbij de ongehooorde zich eindelijk gehoord voelen. Stel daar maar eens een verhaal tegenover.

Sinds dat gesprek ben ik op zoek gegaan naar dat goede verhaal. En ik moet toegeven: het valt niet mee. Want telkens hoor ik mezelf zeggen: we moeten iets minder dit en we moeten iets minder dat. Minder, minder, minder. Maar op de een of andere manier krijgt mijn minderminder-verhaal geen bijval. Niemand wil horen dat het slecht gaat met de aarde, dat we moeten inleveren om haar te sparen. Van inleveren wordt niemand blij, dus dat verhaal is een slecht verhaal. Daar gaan we de wereld niet mee redden. Maar wat moeten we dan wel vertellen? Want Montbiot heeft gelijk. We moeten iets verzinnen waar de mensen naar gaan luisteren. We moeten iets vertellen waar men beter van wordt. Er moet winst te behalen zijn en vooruitgang en hoop. Dus het doemscenario, wat de mensen nu wordt voorgehouden door de ecologen, werkt averechts. Mensen willen niet ten onder gaan. Mensen stemmen niet op losers. Dus wat wordt dan het verhaal? Het moet in ieder geval een verhaal zijn van winnaars, en daarom moet je het ook brengen als winnaar.

Dus hier volgt een superpositiefverhaal waarin slechts een enkeling zijn verlies zal moeten nemen, maar dat zijn degenen die zo'n dik banksaldo hebben opgebouwd ten koste van de rest, dat ons dat even helemaal niets kan schelen.

Iedereen heeft recht op een goede gezondheid, een huis, een toekomst, genoeg voeding en veiligheid. Daar zullen we voor zorgen. We kunnen om te beginnen ons land twee keer zo groot maken. Wat? Een verdubbeling van de ruimte, echt? Ja, dat kan.

Het kan door grote stallen vol ongelukkige dieren grotendeels of helemaal te laten verdwijnen. Moet je rekenen: geen stalbranden meer, geen q-koorts, geen vogelgriep, geen varkenspest, geen mkz, geen misstanden in slachthuizen, geen dioxine- en fipronilschandalen, geen overbesteding, geen stankoverlast, halleluja. Is het zo simpel? Ja, zo simpel kan het zijn, en je krijgt er vijftig procent Nederland voor terug. Gebied om te recreëren, om te bewonen, om terug te geven aan de natuur zodat al die weggespoten insecten terug kunnen keren naar huis. Er zal meer plaats zijn voor akkerbouw. Er zullen nog wat weilanden behouden blijven waarop gras groeit om te gebruiken in de kaas-zonder-koemachine. Dat laatste is geen utopie, maar die machine is er al. Nooit meer dierenleed, geen mestoverschot, geen oververhitte veevoertuigen naar slachthuizen ver weg. Geen schade door ganzen, wolven, zwanen. Geen overspannen boeren meer.

Wat een gaaf verhaal is dát! En de mensen hebben voldoende te eten en daarbij is het veel goedkoper dan nu, want een koe kost heel wat meer dan een machine. En het waren toch al de akkerbouwers die ons voedden, want de telers van vee voeden vooral hun dieren. Dus blijft er geld over voor gezondheidszorg en onderwijs en huisvesting. En de aarde zal overvloedig zijn. De natuur kan terugkeren en neemt in haar kielzog de verjaagde veldleeuw mee. En wie over de polderweggetjes rijdt hoeft niet langer in de berm te blijven staan, maar mag zomaar de grond betreden die ooit aan de banken, aan Agrifirm, Campina, supermarkketens en een stel onderbetaalde boeren toebehoorde. Het land wordt van ons allemaal. Ons uitzicht is goudgekleurd.

Dit is een verhaal met aanzwellende violen. Ondersteund door het gezang van duizenden vogels, het gezoem van insecten en het geritsel van de blaadjes van de ratelpopulier. En dan te bedenken dat er nog meer goede verhalen zijn. Boekenplanken vol. We moeten ze alleen wel laten horen. Hoe? Door ze wat luider te brengen.

En door niet bang te zijn voor winst.